

Taalverzorging

Inleiding

Het vakgebied taal bestaat uit verschillende domeinen; technisch lezen, begrijpend lezen, taalverzorging, stellen, mondelinge taalvaardigheid en woordenschat
Deze kwaliteitskaart gaat voornamelijk over taalverzorging.
In deze kwaliteitskaart een kort overzicht van ons [onderwijsplan taal](#)

Optioneel: Schoolambitie (in cijfers)

LVS-toetsen Technisch lezen (vanuit Focus PO)

Ambitie			Realiteit	
	P20	P80	P20	P80
M24/25	70	40	76	39
E 24/25	70	40	78	40

Referentieniveaus einde basisschool Lezen

Landelijk gemiddelde		Ambitie		Realiteit	
1F	98,6%	1F	99%	1F	100%
1S/2F	75,8%	1S/2F	84%	1S/2F	80 %

LVS-toetsen Lezen (vanuit Focus PO)

Ambitie			Realiteit	
	P20	P80	P20	P80
M24/25	70	40	70	43
E 24/25	70	40	96	37

Referentieniveaus einde basisschool Taalverzorging

Landelijk gemiddelde		Ambitie		Realiteit	
1F	97,4%	1F	97,4%	1F	90%
1S/2F	60,8%	1S/2F	70%	1S/2F	50%

LVS-toetsen Taalverzorging (vanuit Focus PO)

	Ambitie		Realiteit	
	P20	P80	P20	P80
M24/25	70	40	64	35
E 24/25	70	40	81	40

Schoolambitie (in taal)

Onze school heeft een gemiddelde schoolweging met een grote spreiding. Dit vraagt iets van ons onderwijs. Met een goede basis in de middengroep, borgen we onze resultaten. Daarnaast is het van belang om zowel voor sterkere als zwakkere rekenaars duidelijke afspraken te hebben over instructies en leermiddelen en gebruik van didactische modellen. We verwachten een lichte stijging in de schoolweging. Dit zou in de toekomst veranderingen kunnen opleveren.

Handelingswijze

Afspraken op school- en klassenniveau

Technisch lezen

Lesindeling

Schooljaar 2025-2026 starten groepen 3 en 4 met de methode Actief Leren Lezen.

Groep 5 en 6 starten tot de herfstvakantie met Estafette.

Vanaf de herfstvakantie starten de groepen 3 t/m 8 met Clauslezen.

Opbouw van de les is in elke groep als volgt:

In groep 3 worden meerdere letters per dag aangeboden in korte momenten (eerst 6x10, dan 3x20 en dan 2x30 minuten per dag)

- In groep 4 zijn er 2 momenten van 30 minuten
- In de groepen 5 en 6 wordt tot de herfstvakantie de methode Estafette gebruikt.
- Na de herfstvakantie wordt het Clauslezen opgezet.

Taalverzorging

Lesindeling

We gebruiken de methode Taalactief 5 in de groepen 4 t/m 8.

In groep 3 wordt spelling aangeboden in de methode Actief Leren Lezen

Opbouw van de les is in elke groep als volgt:

- Groep 3:
 - **Spelling:**
 - Klassikale instructie: het nieuwe doel wordt klassikaal aangeboden.
 - Dagelijks dictee volgens het nadenkertje dat in de klas zichtbaar is. Dit dictee wordt uitgebreid nabesproken.
 - Verwerking: De nieuwe doelen en eerder aangeboden doelen worden gemaakt in het werkboek. Tijdens de verwerking vindt de verlengde instructie plaats.
- Groep 4 t/m 8
 - **Taal**: volgens het directe instructie model
 - Introductie: Het doel van de les wordt klassikaal aangeboden. Daarna vindt er een onderzoekje plaats om de leerlingen de activeren
 - Instructie: Bespreken van de instapkaart waarin duidelijk wordt uitgelegd wat de leerlingen met dit doel kunnen bereiken. Het doel wordt daarna door de leerkracht voorgedaan en vervolgens oefenen de leerlingen zelf met het doel.
 - Verwerking: Op basis van de resultaten bij 'Eerst proberen' bepaal je welke leerlingen verwerken op * en ** niveau en welke leerlingen verwerken op ** en *** niveau. Alle leerlingen verwerken hetzelfde doel.
 - Verrijking: Voor taalsterke en taalbegaafde kinderen is er het leerwerkboek plus. Hiermee werken kinderen op een hoger niveau

en zelfstandig aan dezelfde lesdoelen als de reguliere groep. Ook kunnen ze aan een eigen taalonderzoek werken

- **Spelling:** volgens het driefasen model: aanleren, vasthouden, onderhouden
 - Klassikale instructie: het nieuwe doel wordt klassikaal aangeboden.
 - Dagelijks dictee volgens een duidelijk stramien dat in alle klassen zichtbaar is. Dit dictee wordt uitgebreid nabesproken.
 - Verwerking: De nieuwe doelen en eerder aangeboden doelen gemaakt in het werkboek. Tijdens de verwerking vindt de verlengde instructie plaats. De sterke spellers slaan les 4, 9 en 14 over en hebben dan de tijd om plustaken te maken.
 - Werkwoordspelling: Dit wordt vanaf groep 5 aangeboden

Jaarplanning:

- Taalactief 5:
 - o De lessen van taalactief (taal en spelling) zijn dagelijks 60 minuten.
 - o Taalactief 5 bestaat uit 8 thema's van 20 lessen. In week 1 tot en met 3 besteed je aandacht aan nieuwe leerdoelen. Week 4 is er om terug te kijken op het thema, te herhalen via samenwerkend leren, (naar keuze) te toetsen en te delen. Ook is er ruimte voor een parkeerweek voor elke vakantie
- Actief Leren Lezen:
 - o Het onderdeel spelling voor groep 3 bestaat uit 35 lessen (voor 35 schoolweken) opgenomen in 3 werkboeken. Elke les is verdeeld in 5 onderdelen van 20 minuten, voor elke dag van de week één. In de lessen komen alle spellingscategorieën voor groep 3 aan bod

Didactische afspraken (instructie, modellen en materiaal)

- Instructies + verlengde instructie (VI)
 - o We maken gebruik van de principes van *doordacht lesgeven* : goede start, interactieve instructie, alle leerlingen actief, afsluiting.
 - o We bereiden onze instructies voor: we weten wie op welk niveau zit. Observaties worden ingevuld in het draaiboek.

Toetsen

- Na elk blok wordt er een toets afgenomen. Deze zijn op lange termijn (dus doelen voorgaand blok worden gecheckt). Toetsen worden ingevoerd in de resultatenmonitor

Aanbod

Specifieke afspraken over bijv. Leerlijnen, materialen en vertragen/versnellen

Basisaanbod

Wij maken in de groep 4 t/m 8 gebruik van Taalactief 5 in combinatie met FocusPO. In groep 3 wordt de methode Actief Leren Lezen gebruikt in combinatie met FocusPO. Met behulp van draaiboeken uit de methode wordt het blok voorbereid. Dit wordt naast de blok- en bezemdoelen vanuit FocusPO gelegd. Zo kan worden bepaald of een groep al toe is aan het geplande lesdoel, of dat er voorafgaand nog onderliggende bezemdoelen behandeld moeten worden. De blokvoorbereidingsformulieren worden verwerkt in het digitale weekrooster.

Uitdaging

Voor taalsterke en taalbegaafde kinderen is er het leerwerkboek plus. Hiermee werken kinderen op een hoger niveau en zelfstandig aan dezelfde lesdoelen als de reguliere groep. Ook kunnen ze aan een eigen taalonderzoek werken. Met deze aanpak houd je de groep bij elkaar tijdens de instructie en is er extra uitdaging in de verwerkingstijd voor kinderen die meer aankunnen.

Per thema is er een leerwerkboek plus dat het reguliere leerwerkboek vervangt.

- Elke leerling doet mee met de instructies en toetsen (!)
- Eén à twee keer per week instructie op uitdagend werk:
 - Taalsterke leerlingen: Het eerste deel voor taalsterke kinderen volgt de structuur van het thema. In de lessen zijn er opdrachten vervangen door veelal open opdrachten die een groter beroep doen op het creatief denken van de kinderen. Ook is hier '10 × spelling' met uitdagende spellingopdrachten toegevoegd.
 - Taalbegaafde leerlingen: Het tweede deel van het leerwerkboek plus bevat een uitdagend taalonderzoek. Dit deel is voor taalbegaafde kinderen en taalsterke kinderen die klaar zijn met het eerste deel. Tijdens het taalonderzoek werken kinderen aan een onderzoeksvraag, bijvoorbeeld: Kan taal kwetsen? Hoe communiceren dieren? Hoe ontwerp je een goede geheimtaal? Ieder onderzoek is opgebouwd uit de stappen: verkennen, onderzoeken, presenteren en evalueren en volgt de SOLO taxonomie van Biggs en Collis. De kinderen kunnen de resultaten van hun onderzoek presenteren aan de groep. Als er dan nog tijd over is, zijn er extra opdrachten beschikbaar.

Hulp

Voor basishulp geldt: het liefst pre-teaching aanbieden, waar mogelijk mét materiaal. VI ná aanbod kan ook. Zet de hulpkit van de methode in.

Is dit niet voldoende?

- Lessen 16-17-18-20 voor remediëren inzetten
- Bij blijvende problemen:
 - o 1. handelingsplan opstellen met extra tijd: welke doelen, wanneer, hoe? Kinderen moeten extra tijd ontvangen. Bij uitblijvende resultaten:
 - o 2. Waar nodig onderzoek afnemen met behulp van IB. Deze doelen worden in het handelingsplan meegenomen.

- o 3. in overleg met IB en bij een jaar of meer achterstand wordt een OPP opgesteld. Hiervoor moet het handelingsplan uitgevoerd en geëvalueerd zijn.

Volgen van de ontwikkeling

Systemische en cyclische aanpak

Stap 1: Onderwijsaanbod inroosteren

We volgen in principe de leerlijn van Taalactief 5 en Actief Leren Lezen.. Aanvullend maken we gebruik van FocusPO. Bij de voorbereiding van je blok, maak je gebruik van het draaiboek vanuit taalactief 5 en plan je eventuele bezemdoelen in. Dit alles komt samen in je weekplanning. Hierin is ook te zien wát en hoeveel de verrijking en hulpgroep maakt.

Stap 2: checken van je aanbod

1. Observaties tijdens lessen, daarna in het draaiboek bijhouden (in map op je bureau met FocusPO).
2. Toetsing (op eigen niveau).
 - a. Methode: invoeren resultatenmonitor
 - b. Niet methode (IEP)

Stap 3: evalueren en verder plannen aanbod

1. Korte termijn: na elk toets nieuwe blokvoorbereiding/draaiboek, bezemdoelen inplannen. Wat je gaat doen is zichtbaar in je rooster.
2. Langere termijn: na elke blokperiode FocusPo, verwerk je je observaties uit het draaiboek in Focus. Je vult aan welke bezemdoelen nu behaald zijn en bepaald welke nieuwe doelen nu als bezemdoel open blijven staan. Dit wordt weer verder gepland in je rooster en draaiboeken.

Lukt het wegwerken van bezemdoelen niet? Breng tijdig IB'er / directie op de hoogte, zodat er gekeken kan worden naar begeleidingsmomenten.

Algemene afspraken

Borging

Per leerjaar aanvullende doelen en aandachtspunten. Deze zijn in het onderwijsplan te vinden. Check deze voor je eigen leerjaar.

Leermiddelen

Aanvullend wordt gebruik gemaakt van:

- Junior Einstein ([inloggegevens in onderwijsplan p.3](#))
- Gynzy en/of prowise.
- Spellingoefenen.nl
- Taaloefenen.nl